

Kulturdepartementet
ku.remissvar@regeringskansliet.se
(Dnr Ku2020/01036/KL)

Remiss: Sveriges museum om Förintelsen

Svenska kyrkan *tillstyrker* förslaget att inrätta ett museum om Förintelsen.

Svenska kyrkan har under lång tid arbetat med frågor som rör rasism, antisemitism och antiziganism, främst inom ramen för interreligiöst, flerspråkigt och rättighetsbaserat arbete och i reflektionen kring kyrkans teologi och kulturarv (bland annat i ett symposium om antijudisk kyrkokonst i mars 2019). Här finns ett särskilt ansvar som kyrka, då större delen av Europas judar förintades i den världsdelen där den kristna kyrkan utövat inflytande från mäktiga positioner och otvetydigt har en skuld i århundranden av en fientlig attityd mot judendomen och det judiska folket (kyrkomötets dokument, Guds vägar: Judendom och kristendom, 2001).

Svenska kyrkan ser positivt på insatser som främjar ökad kunskap om och reflektion kring Förintelsen och de mekanismer och skeenden som möjliggjorde Förintelsen. Svenska kyrkan välkomnar därför förslaget att inrätta ett statligt museum om Förintelsen. Svenska kyrkan vill lämna följande medskick till det fortsatta beredningsarbetet:

- Det finns anledning att känna viss oro för det fortsatta arbetet vid Forum för levande historia, beroende på hur ett nytt museum organiseras. Den pedagogiska verksamheten som idag bedrivs vid Forum för levande historia är särskilt viktig för att unga ska få kunskap om Förintelsen och reflektera kring frågor som rör rasism och allas lika värde. Forum för levande historia utför också en rad viktiga regeringsuppdrag varje år kring frågor som rör rasism, mänskliga rättigheter och demokrati. Det är angeläget att detta arbete fortsätter med fortsatt kraft och att valet av organisationsform vid inrättande av det föreslagna museet inte försvagar arbetet.
- Det är viktigt att ett svenskt museum om Förintelsen synliggör alla de grupper som blev offer för Förintelsen, utan att för den skull tappa fokus. Sverige har också nationella historiska erfarenheter av bland annat rasbiologi och kategorisering av människor, som är nära sammankopplade med motiven bakom Förintelsen och som riktade in sig på vissa grupper i samhället. Dessa kopplingar behöver belysas i sammanhanget.
- Berättelsen om det judiska i Sverige får inte enbart bli en berättelse om död och utplåning. Ett museum om Förintelsen måste förhålla sig till om man är ett "place of memory" eller "community of memory", där den första varianten bär minnesmärkets kännetecken, statiskt och fruset i tid – medan det andra kan tillåta ett mer dynamiskt sammanhang med parallella linjer, lärande och forskning. Det senare kräver människor. Det behövs ett strategiskt tänkande och ett nära samarbete med det judiska civilsamhället om museet har en ambition att bli något mer än bara ett minnesmärke. Annars finns det risk för en berättelse där judiskhet i

Sverige porträtteras som död och utplåning. Den nationella minoriteten judar har rätt att beskriva hela sitt rika kulturarv och utformningen av ett nytt museum får inte heller ta utrymme från eller ske på bekostnad av det Judiska museets verksamhet och uppdrag.

Uppsala den 2020-06-25

På kyrkostyrelsens vägnar

Helén Ottosson Lovén
Generalsekreterare

Gunilla Hallonsten
Avdelningschef